

Építész a kőfejtőben Architect in the Quarry

Tanulmányok
Dávidházi Péter
hatvanadik születésnapjára

Studies Presented to
Péter Dávidházi
On His Sixtieth Birthday

Szerkesztette / Edited by:

HÍTES Sándor
TÖRÖK Zsuzsa

rec.iti
Budapest • 2010

A kötet megjelenését az
MTA Irodalomtudományi Intézete és a
Nemzeti Kulturális Alap támogatta.

A borító Adam Friedrich Oeser *Sokrates meißelt die drei Grazien*
(Szókratész kőbe faragja a három gráciát) című metszete alapján készült.
A metszet Johann Joachim Winckelmann *Gedanken über die Nachahmung der
griechischen Werke in der Malerei und Bildhauerkunst* című értekezésének első,
1755-ös kiadásában jelent meg először.

© szerzők, 2010

ISBN 978-963-7341-87-8

Kiadja a *rec.iti*,
az MTA Irodalomtudományi Intézetének
recenziós portálja ► <http://rec.iti.mta.hu/rec.iti>

Borítóterv:

Fórizs Gergely ötlete nyomán Csörsz Rumen István
Tördelte: Hegedüs Béla

TARTALOM

KOROMPAY H. JÁNOS	
<i>Otthoni köszöntő</i>	11
MEZEI MÁRTA	
<i>Héraklész 13. munkája</i>	13
KICZENKO JUDIT	
„SZÜLETÉSNAPOMRA”	
<i>Az alkalmi versek egy csoportjáról</i>	18
THIMÁR ATTILA	
<i>A filológia tavasza</i>	
<i>Tanulások egy rövid meséhez</i>	41
„ISTEN MÁSODSZÜLÖTTJE”	47
BÉNYEI TAMÁS	
„ <i>Hamletet, mint katonát</i> ”	
<i>Shakespeare bevetése a Reneszánsz ember című filmben</i>	49
BORBÉLY SZILÁRD	
<i>Sekszpir kérdése</i>	61
MICHAEL DOBSON	
<i>Garrick, Johnson, and the Ownership of the Role</i>	78
ANDRÁS KISÉRY	
<i>Of maximal interest</i>	
<i>Playreading and policy in early-17th c. England</i>	89
MARGÓCSY ISTVÁN	
<i>Shakespeare mint a magyar romantika “védangyala”</i> . .	106
ZOLTÁN MÁRKUS	
<i>Speaking “The Voice of England”</i>	
<i>Shakespeare Quotations as Cultural Appropriations in</i>	
<i>London during World War II</i>	113

„HUNYT MESTERÜNK”	125
EISEMANN GYÖRGY	
<i>„Mert szemnek írunk, a fül második”</i>	
<i>Arany János lírai költészettana . . . . .</i>	127
FÓRIZS GERGELY	
<i>Szemere Pál és Arany János költészetszemléletének lehet-</i>	
<i>séges összefüggései . . . . .</i>	135
HÁSZ-FEHÉR KATALIN	
<i>Arany János széljegyzetei Simonyi Zsigmond Antibarbarus</i>	
<i>című kötetében</i>	
<i>(Részlet a kritikai kiadás Arany János széljegyzeteit tar-</i>	
<i>talmazó kötetéből) . . . . .</i>	150
KOROMPAY H. JÁNOS	
<i>Arany János A nemzet napszámossai című dialógusa . . . . .</i>	159
TARJÁNYI ESZTER	
<i>Az énkép iróniája – az önéletrajz játékossága</i>	
<i>(Arany János: Bolond Istók) . . . . .</i>	167
S. VARGA PÁL	
<i>Lírákritikai normák a Koszoruban . . . . .</i>	182
ZENTAI MÁRIA	
<i>„A balladai hang” . . . . .</i>	193
VÁLTOZATOK HATALOM ÉS ÍRÁS TÉMÁJÁRA	207
JOHN L. FLOOD	
<i>Petrarch’s Legacy</i>	
<i>The Proliferation of Laurels . . . . .</i>	209
KERÉNYI FERENC	
<i>Egy toposz történetéhez . . . . .</i>	220
PAJKOSSY GÁBOR	
<i>Az 1834. decemberi szatmári megyegyűlés történetéhez . . . . .</i>	224
PORKOLÁB TIBOR	
<i>„A’ MAGYAR LOVASSÁGNAK MDCCLXXXIX”</i>	
<i>A török háború kultusza a Hadi és Más Nevezetes Törté-</i>	
<i>netekben . . . . .</i>	237

RÁKAI ORSOLYA	
<i>Kaméleon-kultusz</i>	
<i>(Erzsébet királyné kultuszának alakulástörténete a kollektív identitás alakításától az egyéni identitás alakítása felé)</i>	250
SZABÓ G. ZOLTÁN	
„Bendegúznak vére”	259
SZILÁGYI MÁRTON	
<i>Toldy Ferenc mint középpont</i>	
<i>(Orlai Petrich Soma Kazinczy és Kisfaludy találkozását bemutató festményéről)</i>	270
SZÖRÉNYI LÁSZLÓ	
„Az ember élete”	
<i>Vörösmarty gyászverse, mint vindikatív kinyilatkoztatás</i>	278
TÜSKÉS GÁBOR	
<i>A két Zrínyi Miklós ikonográfiájának megújítási kísérletei a 18–20. században</i>	289
TVERDOTA GYÖRGY	
<i>À Napoléon seul</i>	296
Z. KOVÁCS ZOLTÁN	
„Mert vesztni fog, bizony, ki nyer”	
<i>A Romhányi töredékességéről</i>	306
NÉMELY NEMZETI TUDOMÁNYOK ÉLETÉBŐL	319
CSÖRSZ RUMEN ISTVÁN	
<i>Toldy Ferenc küldeménye Erdélyi János Népdalok és mondák című kötetéhez</i>	321
DEBRECZENI ATTILA	
<i>Ízlés és érzékenység</i>	
<i>(A 18. század végi román-vita egyik összefüggéséhez)</i>	344
HEGEDÜS BÉLA	
<i>John Locke, a hutchinsoniánusok és Kalmár György a nyelvről</i>	
<i>Egy 18. századi brit vita nyelvelméleti tanulságai</i>	358
IMRE LÁSZLÓ	
<i>Barta János pályakezdése</i>	370
KALLA ZSUZSA	
<i>Toldy Ferenc és a homeopátia</i>	383

T. ERDÉLYI ILONA	
<i>Nagyvárad szellemi kisugárzása a szabadságharc előtt és Kelmenfy-Hazucha László</i>	400
STEPHEN PRICKETT	
<i>Translating Herder</i>	
<i>A Protestant Idea of Tradition</i>	411
VÖLGYESI ORSOLYA	
<i>„Csakhamar végig olvastam Komárom összes magyar könyvét és mindég többre vágytam” (Irodalmi élmények és történelmi tapasztalatok Szinnyei József visszaemlékezéseiben)</i>	429
SZÖVEGOLVASÁS: IDOMTELJESSÉG ÉS HATÁRÁTLÉPÉS	449
ZOLTÁN ABÁDI-NAGY	
<i>Narratorial Consciousness as an Intersection of Culture and Narrative</i>	
<i>(Case Study: Toni Morrison’s Jazz)</i>	451
BÍRÓ FERENC	
<i>A játékos természetű poéta</i>	
<i>(Csokonai kópéságai)</i>	465
GEROLD LÁSZLÓ	
<i>Egy Madách-átirat</i>	474
HITES SÁNDOR	
<i>A történelem mint mentális betegség</i>	
<i>(Jósika Miklós: Két élet)</i>	480
GÁBOR ITTZÉS	
<i>Satan’s Return on the Eighth Night and Epic Chronology in Paradise Lost</i>	492
KARAFIÁTH JUDIT	
<i>„A világ legszebb képe”</i>	
<i>Vermeer Delfti látképe Proust regényében</i>	505
ONDER CSABA	
<i>A szépség és a szörnyeteg</i>	
<i>(Szeptember végén)</i>	513
SÉLLEI NÓRA	
<i>A fenséges és a (művész)női vágy Anne Brontë Wildfell asszonya című regényében</i>	525

GYÖRGY E. SZÓNYI	
<i>The “Dark Materials” of Milton And Philip Pullman . . .</i>	535
FERENC TAKÁCS	
<i>“impulsory irelitz”</i>	
<i>James Joyce, the Berlitz School and the Unlearning of the</i>	
<i>English Language . . . . .</i>	546
DÁVIDHÁZI PÉTER ÍRÁSAINAK BIBLIOGRÁFIÁJA	557